

Szerkesztőségi iroda:

Dobay János könyvnyomdája, saját házában.

Kiadó hivatal:

Winkle Gábor könyv-árú üzlete, főtér, Prág-ház.

BÉKÉS

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetések felvételnek Gyulán Winkle Gábornál és a szerkesztőségénél. — **Dij:** 50 szóig egyszeri hirdetésnél 60 kr., 100 szóig 1 frt., kétszeri hirdetésnél 25%, háromszori hirdetésnél 50% elengedés. — Nagyobb hirdetéseknel méltányos ár-elengedés. — **Nyiltér** Garmondsora 10 kr.

Megjelen
hetenként egyszer,
minden vasárnap.

Előfizetési díj:

Három óra . . . 1 ft
Hat óra 2 ft
Kilencz óra . . . 3 ft

Előfizetési felhívás

„BÉKÉS“

vegyes tartalmú hetilap új folyamára.

A „Békés“ új folyama mai naptól kezdve jelenend meg vegyes tartalommal, politikai rovat nélkül, hetenként egyszer minden vasárnap — az eddigieknel nagyobb négy hasábos alakban.

Tartalma a megyénket érdeklő és egyéb közérdekű czikkék mellett a községi élet főbb mozzanatai és az azokban előforduló események, a melyek gyors ismertetéséről biztosítva vagyok. — **A belföldi szemle** az országgyűlés működését és a hazai nevezetesebb eseményeket ismerteti röviden, a nélkül, hogy bírálatokba bocsátkozna; **a külföldi szemle**-ben pedig némi ismertetéseket közlök az ott előforduló nevezetesebb eseményekről röviden és érthetően előadva.

Különös figyelmet fogok fordítani a **gazdászati rovat**-ra, és e tekintetben biztat a remény, hogy megyénk egyik legképzettebb gazdaságát szerencsém leend az ügynek megnyerni, hogy a lapnak e rovatára állandó, tartalomdús és hasznosan oktató is legyen.

Az **ujdonsági** rovatban rövid helyi és vidéki hírek, **országos- és hetivásárainkrol** pedig kimerítő tudósítás leend közölve.

Végül Márki István ur ígérkezett a lapot egy állandó **sakkrovattal** gyarapítani.

Előfizetési ára:

Három óra april—junius . . . 1 frt
Hat óra julius—september . . . 2 frt
Kilencz óra október—december . . . 3 frt.

Szives gyűjtőknek 5 előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálók.

Az előfizetési összegek beküldésére, mint legegyszerűbb módot, a postai utalványozást ajánlom.

Hogy a hirdetések árának tekintetében a n. érd. közönség tájékozva legyen, azok díját úgy osztottam be, hogy árát mindenki könnyen kiszámíthatja, ugyanis: hirdetés 50 szóig 60 kr., 100 szóig egyszer hirdetve 1 frt., — kétszeri hirdetésnél 25%, háromszori hirdetésnél 50% ár-elengedés. Terjedelmesebb hirdetések többszöri beiktatásnál mérsékelt szabott áron vétetnek fel. — Bélyegdíj minden beiktatásnál 30 kr.

Miután a „Békés“ kiadását is magam eszközöndem, kérem ugy a lap szellemi, mint anyagi részére vonatkozó minden levelezést egyenesen a „Békés szerkesztőségéhez“ czimezni.

Hirdetések felvételnek Gyulán **Winkle Gábor** könyv-árú üzletében, főutca, a köhid mellett, a hol előfizetések is elfogadtnak.

Gyulán, martius 30-án 1872.

Dobay János

a „Békés“ kiadója és felelős szerkeztője.

Tájékoztásul.

A „Békés“ új folyamát a mai számmal megindítva akaratlanul is azon kérdést kell feltennünk: „Van-e megyénknek egy önálló lapra szüksége?“

A három hó, mely alatt ez megszüntetve volt, az ez idő alatt számosak

által nyilvánított óhaj, nem csak helyben, de a vidéken is; az egyes nevekkel kapcsolatba hozott újra kiadás híre, első körlevelem megyénk értelmiségéhez, a számosaktól beérkezett válasz, és az érdekeltség a bár elkésve kibocsátott előfizetési iverk íránt különösen helyben, eléggé hangosan szólnak a mellett: hogy igen is van szüksége a mi megyénknek is, egy önálló lapra.

Igen kevés azon megyék, sőt kivállobb népesebb városok száma, melyek nem igyekeznének az időszaki irodalom terén közügyeikre hatni, jólétük, virágzásuk emelkedésére eszmeharozot folytatni. — Itt, szomszédunkban az egykor megyénkkel kényszer által összeházasított kis Csanád, a két év óta fentartott „Maros“-sal; — **H.-M. Vársárhely** keveselven egy lapját, fentartja a másodikát is, Szeged, Szabadka, Kecskemét nagyon kis mérvben megyéinkre, de inkább csak magukra és kisebb környékükre szorítva; — és mi, a haza szívében, a természet csapásai által bár néha-néha sújtott, de még is hazánk legaldottabb vidékén, népes községekkel, az önállásnak más vidékekhez képest oly fokán, melynek eléréséhez többeknél még évtizedek kellenek, független értelmiséggel, mely hivatva van az itt-ott még kiálló röögöt a szellem munkásságával kiegyenlíteni; — mi maradnánk-e hátra? — nem, az nem lehet, annak megtörténni nem szabad.

E nézetben osztoznak velem többen, kifejezést adva azon általam is táplált óhajnak, hogy e lap minden politikai irány nélkül, egyedül saját ügyeinkkel foglalkozva, legyen megyei életünknek, tevékenységünknek közlönye, előhaladásunknak hí tükre, és megyénkben kívül is ismertetője.

Hisz megyénkben van tárgy, van anyag, van képesség elég egy hetilap hasábjaira, csak akarat kell annak feldolgozására.

Itt van első sorban egyesek buzgalma és áldozatkészsége által dédelgett gazdasági egyletünk, hazánk hason egyleteihez képest eléggé virágzó, de a többség közönye által koránt sem azon állapotban, hogy munkássága sugarait nagyratörő terveihez és akaratához képest, megyénk minden egyes gazdasági ágára lövellhesse. — Harmadszori újra alakulásának küszöbén csak a sikernek reményével biztatja még magát, hitét a jövő fátyola takarja.

Itt van megyei kórházunk, a szenvedő emberiségre bőven pazarolt, most üres pénztárával, megakasztva a könyörület munkájában, sorsa változását nem egyedül a megyétől, de az egész hazától várva.

Itt a szarvasi főgymnasium, hire megyénket messze tulszárnyalja, a tudományoknak építendő új csarnok minden köve hirdetni fogja a jelen nemzedék áldozatkészségét a késő maradvéknak is.

A békési real-gymnasium, a csabai polgári iskola, miért ne lehetnének tárgyai bővebb ismertetésnek; — hisz ama városok népességéhez képest, a kör melyben mozognak, még kissé nagyon is túlszerény.

A megyei orvos-gyógyyszerész egy-

let, miért ne bontakozhatna ki e lapok hasábjain az éjji homályból?

A csabai tanár egylet nagyon kevesektől ismerve, és kik ismerhetnék azok egy részétől mellözve.....

Tárgy, anyag van elég, csak akarat kell a feldolgozásra!

És szűkebb körünkben, mely egyes községeink gondozását igényli:

itt vannak utaink, melyek az év legnagyobb részében járhatlanok úgy községeinkben, mint azokon kívül; — népiskolánk állapotának felderítése; — Casinóink részben elszigetelt, részben céljuknak éppen meg nem felelő modorokkal; — Népköreink, többnyire pusztá czimükkel, árván hagyva; — Községi képviselő testületeink tanácskozmányaiból is csak szivároghatna ki egy-egy életképes intézkedésnek hire stb. stb.

Tárgy van elég, csak akarat kell a feldolgozásra. — A tér nyitva, a szó munkára hív fel; — e lap hasábjain nézetét, óhaját, szándékát mindenki nyilváníthatja, a küzdelem szabad, mindaddig míg az, elv-, vagy nézet-érvényesítés körül forog, de kérelhetlenül számúzve leend, mihelyt a személyeskedés tere felé hajlik. — Minden irányban szabadon állva, pártolást a szellemi terén csak munkatársaimtól, — kik között szivesen látván megyénk összes értelmiségét, — az anyagi téren pedig előfizetőimtől fogadok el; — azon óhaját nyilvánítását sem fojthatom el, hogy a mennyire lehetséges beküldött czikkeinknél a metsző gúnyos hang mellözve legyen; — népünk bár mennyire mulatja is magát ez élczlapok sokszor guynosan sértő kifejezéseim, mihelyt e fegyver feleje fordul, sértve találván magát, idegenkedést mutat; közös célunk pedig nem idegeníteni, hanem oktatni, nem rombolni, de építeni.

Ha ama t. munkatársak, kik az ügy támogatására felkérve voltak, csak éven által egy-egy dolgozattal szerencsétlenek is, akkor lapunk jövője meg van állapítva.

Munkára fel!!

A szerkesztőség.

Megyénk köréből.

Békésmegye újra szervezett bizottmánya második rendes évi közgyűlését holnap e hó 8-án kezdendi meg. — A bizottmányi tagokhoz intézett alispáni körlevél szerint az e gyűlésen elintézendő tárgyak a következők:

I. A vármegye állapotáról és az alispáni intézkedésről szóló alispáni jelentés. —

II. Az állandó választmány véleményes jelentése:

- 1) Az 1871-ik évi pénztári zárszámadások;
- 2) A közgyűlési ügyrend;
- 3) A tisztú kereset elrendelésénél alkalmazandó titkos szavazás módja;
- 4) Az árvaszék bútorai s felszerelvényei, valamint a megyei szolgazemélyzet ruha s felszerelési illetménye megszerzése iránt megkötött szerződések jóváhagyása;
- 5) Doboz községének gőzmalom iránti kérvénye;
- 6) A szarvasi szolgabírói lak;
- 7) A körös-ladányi körös-hid iránti szerződés;
- 8) Ujvidék sz. kir. körlevele;
- 9) A gyulai kir. bünyenítő törvényszék-

nek tilos kártyajátékot üzök tisztú ügyész általi bepereltetése iránti átirata;

10) A gyulai kir. törvényszéki elnöknek a könyvmda iránti megkeresése;

11) A belügyministernek az állandó választmány szervezetére vonatkozó leirata;

12) A földm. ipar és keresk. ministernek a hernyók és rovarok pusztítása iránti readelete;

13) Szarvas városának a jegyzők fizetési felemlése iránti határozata;

14) A szarvasi zavarok megvizsgálásáról szóló jelentés;

15) Csaba városának orvosi fizetés felemlése iránti kérvénye;

16) A csabai epreskert;

17) A csabai szolgabírói lak kéményei seprése iránti számla;

18) A békési katonai bútorok és felszerelvények;

19) A volt császári kormány által 1853. és 1855-dik évben eladott megyei épületek árának visszakövetelése;

20) Gyula városa körtöltési ügyében eljár szakküldöttség jelentése;

21) Gyula városnak, Belezny Péter s társaira kivettett 290 frt 25 kr. birság elengedése iránti kérvénye;

22) A Szarvas és M.-Túr közti Körös átvezetése levő hidra vonatkozó mérnöki jelentés;

23) Folyó évi kórházi költségvetés;

24) A gyulai, ugynevezett szélmalmi s széleséri téreket elborító vadvizek leeresztésének kérdése;

25) A cs. és kir. katonaság nyári elhelyezésére vonatkozó m. k. honvédelmi minister rendelete;

26) Heves és K.-Szolnok t. e. megyéknek a virilis intézmény eltöröltetése iránti körlevele;

27) A szarvasi halotti társulatokról szóló szolgabírói jelentés;

28) A gyulai kir. törvényszéki elnöknek a megye levéltárában levő egy szekrény iránti igénye.

29) A törvényszéki épületben levő gépszobát, a várnagyi lakást és hivatalszobát, valamint a börtönül tekintett fonóházat haladéknélkül átadatni rendelő belügyministeri leirat;

30) Némely hajótulajdonosoknak, a ruczaláp elleni panaszára érkezett ministeri leirat tárgyában.

III. Törvényczikkelyek kihirdetése.

IV. Az állandó fegyelmi választmány megalkatása.

V. Bonyhay Benjamin megyei iskolai tanácsos lemondásával üresedésbe jött tanácsosi állomás betöltése.

VI. A feleslegessé vált megyei szolgazemélyzet ruhaneműi s felszerelvényei átvételével megbízott küldöttség jelentése.

VII. A szolgabírói iratok átadásáról szóló kimutatások.

VIII. Belügyministeri rendelet a fősolgabírói czünnök szolgabírói czimre leendő leszállítása iránt.

IX. Az orosházi járás fősolgabírájának jelentése a sz.-tornyai jegyzői állomás betöltéséről.

X. A k.-ladányi főök gyógyszerészár önállósítása.

XI. A békési menház ügye.

XII. Az igazoló választmány jelentése.

XIII. Hús árszabályozás.

XIV. Időközben érkezendő kormányrendeletek s egyéb ügyek.

Kimerítő tudósítás s gyűlésről jövő számunkban leend közölve.

A békésmezei kórház mult 1871. évi kimutatását az elmúlt hét folytán bocsátotta közre kórházunk fáradhatlan buzgalom gondnok, és azt röviden a következőkben ismertetjük:

Betegek száma összesen	420
Ezek közt ingyen gyógyított	112
Alapítványból	2
Czéhek járulékból	57
Más megyéből vagy külföldi s így fizető	249

Ezek közül:

Gyógyultan elbocsátott	348
Javultan	15
Gyógyultalan	22
Meghalt	19
Ápolás alatt vissamaradt	16

Születéshelyekre nézve:

Békésmezei	210
Más megyebeli	197
Külföldi	13
A bevétel összege	5507 frt 69 kr.
A kiadás pedig	5482 frt 27 kr.
Felcség	25 fr. 42 kr.

Hazai ügyek.

— **Az országgyűlésen** hetek óta a választási törvény felett foly a vita, a melyet törvénynyel emelni az ülészek rövidsége miatt már alig lehetséges. A központi bizottság jelentésének tárgyalása több mint egy hetet vett igénybe, és mint az a többség által elfogadott a részletes tárgyalás alapjául, a törvény czime felett is egy hétig folyt a vita; most a bevezetésnél vannak, mi szinte hosszabb időt igényel, pedig országgyűlésünk napjai már meg vannak számlálva a törvényjavaslat 140 §-ból áll, ha minden paragrafus tárgyalása annyi időt vesz igénybe mint a czimkérdés, akkor e törvényjavaslat csak egy új három éves országgyűlés vége felé leend törvényere emelve. — Az ellenzék által pararell ülésekben ajánlott egyéb sürgős törvényjavaslatok tárgyalása meghusult.

— **Mint a „Hon“** biztos forrásból értesül, a jelen ülészek f. hó 15-én fog berekesztetni Budán a királyi trónbeszéddel, hogy így a törvényt 74 nap leteltével június 30-ára a választások megejtethessék az országgyűlés július elején megindíthatassék.

— **Pesten a belvárosban** megalakult az ellenzéki nagy választmány, hogy Deák Ferencz mellett követjelöltet léptessen fel; hír szerint Heckenast Gusztáv nyomdatulajdonost vagy Simonyi Antal fényképészt akarják felleptetni.

— **A horvát hivatalos lap** egy királyi leiratot közöl, mely a horvát országgyűlést jun. 15-ére hívja össze.

Külföldi szemle.

— **Francziaországban** a bonapartista mozgalmak ismét előtérbe kezdenek lépni, az ex-császárnak sikerült ismét egy angol bankháznál több millióra rugó kölcsönt venni fel. A császár pénzhelyzete még az által is javult, hogy a francia nemzetgyűlés évenként 3 millió frank civillistát utalványozott részére, mely összeget Rouher legközelebb kézbesítend neki.

— **Dánia** semlegesítésére vonatkozó tervekkel foglalkoznak a diplomatiai körökben; Oroszország pártolná e tervet, Angolország azonban haboz, Németország és Ausztria még nem nyilatkoztak.

— **Berlini** hírek szerint a német birodalmi kormány a közelebbi országgyűlési ülészek alatt beakarja terjesztetni a sajtó törvényjavaslatot. A javaslatból a lapok cautió kötelezettsége kihagyatnék. Az előmunkálatok siettetése el van rendelve.

— **Varsói** tudósítások szerint a pápa, engedve a lengyel részről történt felszólalásoknak, megtagadta beleegyezését attól, hogy a lengyel templomokban az orosz nyelv használtassék.

A tornászat mellőztetése.

A tornászat áldásos voltát mainap-ság bizonyítani nem látszik czélszerűnek, miután az elfogulatlan észlelé önalkotta következtetések után is rájő, az elfoglalt embernek pedig ugyis hiába bizonyítja akárki, mert az — tapasztalás után mondom — egyszerű munka a borsónak a falra való hajgálásával.

Tapasztalva azonban azon közönyös-séget, melyet az elmúlt évben az elfo-

gultatlanabb szülők is mutattak a tornászat iránt, keveset törődve gyermekeik tornáztatásával, azon tudott okon kívül, mely nálunk tavaly a tornászatot betegségbe fektette, még egy-két okot találtam, mely miatt a tornászatnak szenvednie kellett; megragadom tehát az első alkalmat, hogy e képzelt okok ferde alaptételét megingassam s ha sikerül ledönthessem. Teszem ezt azért is, mert nem áltatom magamat avval, hogy a tornászat ismerete mindenho-vá elszívárgott már, ezt a tapasztalás nem igazolja; nem fölösleges tehát arról szólni mindig egy-két szót, mert hiszen e lapok olyan kézbe is kerülnek, hol a tornászat ismerete szűkség, — legszükségesebb pedig napjainkban a tornászat népszerűsítése, s éppen e czélból akarom azon lát-szólagos okokat elenyészíteni, melyek annak általános elterjedését akadályoz-zák.

Első oknak találtam mindjárt azt, hogy talán némelyek azért nem tor-náztatják gyermekeiket, mert a tandi-jat soknak képzelik. Ezen az egylet választmánya már tavaly segített, ke-vésre szállítván a tandíjat, mely az idén még mérsékeltbb lesz. A kik tehát ezen okból nem tornáztatnák gyermekeiket — az ok elenyészvén — csak gyermekeik testifejlődésével való gondolatlanúságukat árulják el.

Második oknak gondolom azt, hogy vannak oly szülők, kik a tornászatot egy vonalba állítják a kötéltánczolás művészetével és nagy okosan (?) ugy gondolkoznak, hogy gyermekek úgy sem leszen pojáczka — tehát a tor-nászat részéről fölösleges.

Az imigyen gondolkozók vajmi téves uton kalandoznak, mert hiszen a gyer-meknek nem azért kell tornáznia, hogy a fentnevezett ügyességet igény-lő névre szert tegyen, és nem is az a feladata a tornászatnak, hogy a gyer-mekekből oly művészeket képezzen.

Harmadik oknak pedig azt gondolom, hogy némely szülők gyermekök-től a testi ügyességet egészen megta-gadva talán sápadt, — beteges színűk-nél vagy gyenge alkatuknál fogva a tornászatot reájok nézve károsnak véle-ményezik; vagy kik gyermekeiket a szél-től is óva, attól féltik, hogy nyakukat törrik.

Ezen okokat felállító szülők meg-nyugtatóására legyen elég annyit mon-danom, hogy a tornászat, épen pedig a nevelészetű tornászat kizár magából minden veszélyes gyakorlatot, tehát sem pojáczká nem képzik a gyer-mekeket, sem veszélynek nem teszi ki; legalább nem olyanak, mint ma gu k a szülők a tulságos gondozással és ami minálunk nagyon dívik, avval, hogy a gyermekeket magukra hagyják, amint mondani szokták — házat őrizni.

A nevelészetű tornászat és általában a tornászat hasznát és hatását — a gyermekek és felnöttek testi szerve-zetére — ismertetni más alkalommal szándékozom, tehát most másra nem szorítkozom, mint arra, hogy jó lélek-vel ajánljam a szülőknek, miszerint a f. hó 15-én megnyitandó tanfolyamra, mely 6 hóig fog tartani, lelkiismeretes kötelességüknek tartásuk gyermekeiket bejegyezteni, addig pedig, míg a siker koronáját nem látják a czélon ra-gyogni, legalább tegyék meg azt, mit a kor követel.

Domonkos.

Gyula april 4.

A Gyulán építendő honvédlaktanyá-ra nézve az építkezés külön szakokra osztva f. hó 2-án tartott árlejtés következő eredmé-nyel hajtatott végre.

I. A kőműves munkára számított 14,502 frt 20 kr. kikiáltási árból 18 $\frac{1}{2}$ % levonással, vagyis 11,819 frt 30 kr-érti elkészítését Nuszbec József építész vállalta el.

II. Az ácsmunkát, 13,498 frt kikiáltási ár-ból 9 $\frac{1}{2}$ % levonással Névény Albert vállalta el 12,249 frt 43 kr-ért.

III. Asztalos és lakatos munkákra 7653 frt 20 kr. kikiáltási árnak 18 $\frac{1}{2}$ % elengedésével

Berndt János gyulai asztalos mester lett vál-lalkozó 6237 frt 36 kr-ért.

IV. A festő munkára, 327 frt 80 kr. kiki-áltási árból 10 $\frac{1}{2}$ % leengedéssel Weisz Lipót festő a vállalkozó 293 frt 38 kr-ért.

V. Bádogos munkát kikiáltási 200 frt ár-ból 30% leejtéssel Bauer Márton bádogos vál-lalta el 140 frt-ért.

VI. Az üveges munkát, 380 frt kikiáltási árnak 1% levonásával Uferbach József vállalta el 376 frt 20 kr-ért.

VII. 3000 vammáza mész szállítás, 3900 frt, vagyis mázsájának 1 frt 30 krra számi-tott kikiáltási árba tett legkevesebb ígéréttel, vammázsájának 1 frt 13 krral szállítását Nuszbec József vállalta 3390 frt.

Ekként az összes vállalkozási ár lett meg-állapítva 34,505 frtban.

Ezen honvéd laktanya építkezési és beru-házási költségei fedezésére a kivetés a város összes lakosaira következő arányban állapít-tott meg:

1) A lakosság birtokában levő, ugy külső mint belső lakházak száma 2170, minden ház után kivetendő lesz 20 frt, esik összesen 43,400 frt.

2) A zsellérföldek száma 1162, fizetendő mindegyik után 2 frt, lesz 2324 frt.

3) Az összes szőlők 859 holdat tesznek, holdja után 1 frtjával, lesz összege 859 frt.

4) Az uradalmi szántó- és kaszálóföldek tesznek 365 fertályt, minden fertály után 15 frtot véve tesz összesen 5475 frtot.

5) Az uradalmi legelő és erdő területek 1399 hold, 25 krjával 1675 frt 75 kr.

6) Uradalmi épület van 18, 20 frtjával esik 360 frt.

7) A lakosság birtokában van 1410 fert. föld, ugyancsak 15 frtjával fertálya után esik összesen 21,150 frt.

Összesen 75,243 frt 75 kr.

E szerint a honvéd laktanya építéséhez szükséges költségek:

1) A lakosság részéről 67,733 frt.

2) Az uradalom részéről 7510 frt 75 kr.

Összesen 75,243 frt 75 kr.

Mely összeget a város, mint halljuk 32 évi törlesztésre szándékozik felvenni. Örvedetes jelenségül tűnik fel az árlejtésnél, hogy az összes munkákra a vállalkozók mind gyula-iak, mi kétségtelen jele városunk iparosai életrevalósága és vállalkozási szellemének.

Levelezés.

Kétegyháza april 3-án.

Községünkben egy idő óta koborló, és család egyének szálnak ki a vasutól, kik hamisértékű papírok terjesztésével, pénznye-remények kecségetésével, tűz-és viz-kár el-leni biztosításokkal stb. igyekeznek a tapasztalatlan és tudatlan népet rászédni, és meg-csalni; mert felveszik a pénzt soha vissza nem fizetés fejében. — Ugy szintén házról-házra járó, hamis utilevelekkel ellátott, állí-tólag tűz és víz által károsult kérégetők, pénz, gabonát és más egyebet csikarnak ki az ugy is szegény népüktől. Felhívjuk a hivatalos közegeket, és azokat, kiket illet, hogy e kérégetést, és bármily tisztességes ruhába öltözött családok beszűntetni szives-kezdjenek, és minden község, saját szegényeit ellátván, más idegent a községből kiutasita-ni szoros kötelességének tartsa. — Mainap-ság a családok egész társaságot képeznek, s szerepüket oly ügyesen vizik, hogy első pillanatra az ember azt gondolná, hogy csak-ugyan elemi csapás által sújtott szegények. Így például többen összeállnak, és kérégető könyveket készítenek, melyekben az általuk gravírozott pecsétnyomatok, t. i. a ministeri-um, az illető községek, városok, előljáróság-gok vagy szolgabíróságok pecsétjei is látha-tók a dátummal, ügyesen utánzótt aláírásokkal stb. — Ezek után következik néhány adakozó neve 1—2—3—5 forintos ajándék bejegyzésével, de különböző kézirással oly ügyesen, hogy az ember önkényt azon gon-dolatra jön, ha Kovács József nevű ismerősöm Gyulán adott neki 50 krajcárt, Kürthy István 1 forintot Csabán; Csápek Mátyás jobarátom Békésen 2 forintot, hát én is adok neki tehetségemhez képest 30 krajcárt azon biztos reményben, hogy talán még sem csaló. Pedig az volt, mert midőn tőlen felvette a 30 krajcárt, elment és másoktól kérdezőskö-dött nevem felől, és ő maga írta be nevemet 5 forint ajándékkal. Ezt ismerőseim, jobará-

jaim, és a nép olvasván, elhiszik, és ök is adnak. — Így szedik rá az embereket. Tehát vigyázzunk! Igaz, hogy ezek miatt néha az ártatlanok is szenvednek, mert ké-sőbb kötvé hiszünk a komának. — A kik pedik tűz- és vízkár elleni biztosítási nyomat-ványokat hordoznak és osztogatnak a nép-nek 2—3 forintért, ilyen csalók népszerűle-nitik biztosítási intézeteiket. Azért legjobb ismerős ügynököknél biztosítani. Jelenleg nem csak városokban, hanem kisebb községekben is vannak ügynökök.

— a + b. —

Ujdonságok.

— **A előfizetési ívek elkészít kibocsátása vé-gett lapunk mai számán nagyobb mennyiség-ben nyomtatván, azt nemcsak a „Békés“ mult évi előfizetőinek, de meggyünk minden általunk ismert lakosának küldjük meg, azon kijelen-tésünk mellett, hogy e tettünk által legkevesé-bé sincs szándékunkban bárkire is pressiót gya-korolni. — Örömmel üdvözlünk előfizetőink nécsorában mindenkit, de a toladósnak ül-talunk is utált módját sohasem fogjuk felhasználni, bármennyire előnnyel kecségető legyen is az; — éppen azért kijelentjük, hogy a kö-vetkező számot biztosított t. munkatársainkon kívül csak az azoknak küldendjük meg, kik ar-ra előfizettek.**

A szerkesztőség.

△ **A Megváltó feltámadásának ünne-pét** a szokásos lélekelmelő szertartással ünne-pék meg mult szombaton, mart. 30-án, a r. k. hívek. — Az ünnep magasztosságát emelé Winkler F. gyógyszerész polgártársunk által már több év óta e napon alkalmazott görög-tűz, mely, az idén először, versenytársra akadt Reinhardt J. czukrásdája előtt lobogott vilá-gos-kék láng által, a szívekben élő hit szövet-nekét jelképezve. — Ez alkalommal egy jó-akaratu figyelmzetést vagyunk bátrak koc-zkázatni előljáróságunkhoz: a jövőben ren-deljenek ki egy-két városi hajdút, kik e rö-vid egy órára a kocsikat másfelé tereljék, hisz út van elég; mert magunk szemével lát-tuk, midőn, épen a nagy templom előtt, a legsűrűbb néphullámszón keresztül kocsizott szalmával megrakodtan egypár atyafi.

— **Mint a „Vásárhelyi közlöny“**-ben olvassuk: az alföldi vasut a vadvizek által sok helyen anynyira meg van rongálva, hogy csak a legnagyobb erőfeszítéssel eszközölt védmunkálatokkal lehet a töltéseket jó állapot-ban föntartani.

— **Az „Alföld“** szerint az arad-teme-vári vasuti közlekedés rendkívüli lassúsága ellen emelkedett számtalan panaszt, az e pá-lyát kezelő tiszavidéki vasut igazgatósága figyelembe vette, s akként intézkedett, hogy april 16-tól kezdve mind az oda, mind a visszautazás csak két órai időt vegyen igénybe.

△ **Bodnár Bandi** volt kunagotai plebá-nos, Szakáll Antal aradi színész társaságában a helybeli első zenekar közreműködése mel-let mult hetfőn hangversenyt rendezett. — A meglehetősen szármal egybegyűlt közönség éne-két tapsokkal fogadta.

† **Martius 30-án virradóra** tűz ütött ki a német városban, de a melyet idejekorán észrevettek és szerencsésen eloltottak. A tűz gyújtogatási merénylet következménye volt. A tettes ismeretlen.

† **Sirkó mint halálthozó.** Mult hó 22-én este egy, a gyulai tanyán lakó ember bejövén Gyulára egy ismerősének virrasztá-sára, ott mértékletlenül élvezé a szeszes italt. 23-án hajnalban egyet gondol, magára voti szüret, és haza felé indul. A reform. temető mellett azonban utólrévén a részegség, lefeküdt a temetőben, fejét egy sirkóé nyugasztva. — Reggelre már halva találták, miután a sirkó a test melegét magába szíván, ő örökre elalu-lt.

☞ **Sedlmayer Mátyás** gyula városi gyp-mestert folyó hó 3-án temették el; halálát súlyos bántalmazás okozta, ugyanis mint a sok mendemonda után hitelesen tudjuk, a nagy-héten egyik szolgája dögöt czipelvén hátán egy városzéli korcsmában mulatozó néhány paraszt legény által csúfoltatott, mit ez vi-szonozván, a dolog veszekedéssé fejlődött; gazdája ezt látván, segítségére ment, a mely-ből tetleges verekedés fejlődött ki, két sira-só ember ásó-kapával szintén a veszekedés helyére érven, a legényeknek pártját fogta, és a kezökön levő eszközökkel annyira meg-sebesítették, hogy néhány nap múlva sebei

követke-
veszeked-
— Az
rajzi t-
közepén
dazok k-
hogy az-
ni s ha-
kesztősé-
veskedj-
okajt le-
nélkül-
szerkesz-

30 S-
előtt jó-
mét moz-
mely ké-
jait. Ren-
csak bé-
késnek-
nél kev-
— O-
lyen is,
csünk,
nak ne-
renová-
indittat-
egy új-
épület.
év egy-
május-
a 8-ik,
tetik k-
leend k-
—
az orsz-
lik tén-
is hátr-
Az új p-
vas-
a tizsa-
—
im, ho-
lenlaba-
nálunk
ton át,
figyelt-
vezett
azonba-
csodálk-
ra a 8-
sem a
15 öle-
feneké-
söt tan-
nem f-
—
úton le-
menny-
ladozó-
ta-kül-
—
ör- va-
megra-
radót.
az üde-
tő-föld-
rik vi-
hogy e-
Svécz-
monda-
tulajd-
—
tunk e-
árokh-
tartja-
szívja-
lyik e-
nya m-
árkok
vezeté-
rendés-
gyelté-
közeg-
na an-
városi
Annak
lejtőze-
—
omino-
latság-
„Bár-
Benka
dálarc-
müdar-
sek v-
ködni
és Ku

hiszik, és ök az embereket. Gy ezek miatt nek, mert kék. — A kik zosítási nyomogatnak a nép- k népszerűtle. Azért legjobb i. Jelenleg nem ob községekben

— a + b. —

kibocsátása cé- bb mennyiség- a „Békés” múlt minden általunk azon kijelen- által legkeves- is pressiót gya- tunk előjzeteink alakodásnak ál- u fogjuk felhasznál- esegítő legyen tük, hogy a kö- munkatársainkon tük meg, kik ar- kesztőség.

lásának ünne- tartással ünne- p. 30-án, a r. k. tóságát emel- gártársunk által alkalmazott görög- enyrtásra akadt t lobogott vilá- n élő hit szövot- lommal egy jó- nk bátrak koc- a jövőben ren- ajdút, kik e rő- aszfelé tereljük, nk szemével lát- mpon előtt, a resztul koosított ár atyafi.

„közlöny”-ben vadvizek által rongálva, hogy tessel eszközölt ekeket jó állapot- az arad-temes- kívüli lassúsága anaszt, az e pá- t igazgatósága ntézkedett, hogy z oda, mind a gyegenyigénybe. sunágotai plebá- ész társaságában emiködése mel- rendezett. — A tilt közönség éne-

dóra tűz ütött elyet idejekorán eloltottak. A tűz tkezménye volt.

hozó. Mult hó yán lakó ember ének virrasztá- zé a szeszis italt. ol. magára veti reform. temető szegség, lefeküdt re nyugasztva. — . minután a sarkó n, ő örökre ela- gyula városi gye- ttek el; halálát ugyanis mint a n tudjuk, a nagy- zcipelvén hátán mulatózó néhány tott, mit ez vj- edéssé fejlődöt; re ment, a mely- dött ki, két sira- n a veszekedés k pártját fogta, kkel annyira meg- ap mulva sebei

következében meghalt. — A legény még a veszekedés alatt elszaladt.

— **Az alakulóban lévő magyar földrajzi társulat** alakuló közgyűlése april. hó közepén fog megtartani. — Fölkérnek min- dazok kiknek kezei közt felhívási iv van, hogy azt minél tágabb körben megismerteti s ha aláírók akadnak, a „Természet” szer- kesztőségéhez Pestre mielőbb beküldeni szí- veskedjenek: egybírni ki a társulat tagja okajt lenni, ebbeli szándokát a felhívási iv nélküli is közölheti ugyancsak a „Természet” szerkesztőségével.

3 **Szarvasi njdonságok** (april 2.) Mi- előtt jó ideje nyugvó reporteri tollunkat is- mélt mozgásba hoztuk, üdvözljük a „Békést”, mely közéletünknek újból megnyitja hasáb- jait. Reméljük, hogy ezentul egyidőben ugyan- csak békétlen hírbe jött városunkból a „Bé- késnek” minél több békés jelensége, és mi- nél kevesebb szarvashibát jelezhetünk.

— **Öröndetes hírként** tudathatjuk első ho- lyen is, megynék közönségével, hogy közkin- csünk, a szarvasi főgymnasium eddigi, a cél- nam egészen megfelelő épülete mielőbb renováltatni fog. A munkálatok május végén indítatnak meg, s a melléképületeken kívül egy új emelettel fog gyarapodni az iskola épület. Ez építkezések folytán az idei iskolai év egy hónappal rövidebbre vonatik, azaz májusban ér véget; ez intézkedés alól csupán a 8-ik, érettségi szigorlatot tevő osztály vé- tetik ki, mely a szokott időig bérhelyiségben leend elhelyezve.

— **Vasutunk** már csak szentesítését várja az országház asztalán, mi azonban aligha vá- lik tényre ez üllészak alatt. Hátrányok ez is hátrány; de hisz „a mi késik, nem múlik.” Az új pálya tekintélyes czime „mező-túr—szar- vas—orosháza—mezőhegyesi vonal” leend, s a tiszai vasút-társaság által építették ki.

— **Átszakult a föld!** Semmi kétség ura- mik, hogy egy szép napon majd vizenyős el- lenlábassunk az északi tenger teszi tiszteletét nálunk, még pedig egy szarvasi tanyai kú- ton át, melynek csodás mélysége nem csekély figyelemre méltó. E kútnak ugyanis ugyne- vezett „rovása” lesüllyedt, a tanya tulajdonos azonban intézkedést tett felhúzására; de mily csodálkozással kelle tapasztalnia, hogy dacá- ra a 8—9 öles kutató póznáknak, nyomára sem akadhatni. Szemtanuk beszélük, hogy egy 15 öles kötélre kötött ködaráb sem érte a kút fenekét, — s a víz meg a kút nyílásáig ér, sőt tarthatni, hogy ki is önt. Bizony—bizony nem félhetünk a szomjan halástól!

— **Közlekedésünk Túrval** a szokott ország- uton legalább egy hétre be lett szünetve, a mennyiben a túri utat átszelő csatorna rom- ladozó hidja helyébe új hid építették. A pos- ta-küldeményeket Öcsöd felől kapjuk.

— **Szép kilátás.** A városunk végén álló ör- vagy mint Szarvason nevezik strázs-halom megragadó kilátással jutalmazza a reá fölfar- radót. Körös-körül, merre csak ellát a szem az üde zölddel bársonyozott mezőkön és szá- nító-földek phantastikus csipkészetű tavak ve- rik vissza a tavaszi nap fényes sugarait; ugy- hogy csekély képzelemmel az ember a tavas- Svécziában vélheti magát. Nem tudjuk mit mondanak e szép kilátásra az illető földek tulajdonosai?

— **Egyébként a mi a vizet illeti,** találha- tunk ebből bőven a városban is, lévén oly árokhálózatunk, mely a vizet mindaddig meg- tartja ölében, míg csak a szomjas nap föl nem szívja. Valóban gyönyörűség látni, mint fo- lyik vissza a viz az ugynevezett „Halesz” ta- nya másfél öles árkaiból a városba, holott ez árkok épen a városi főutza árokvizeinek le- vezetására ásvák. Azt nem csodáljuk, hogy rendszeti közgeink (a bakter urak) nem fi- gyelték meg e visszas körülményt, holott ez közegészségi tekintetből figyelemre méltó vol- na ám; de azt már valóban nem értjük, hogy városi mérnökönk sem igen lendit a dolgon. Annakidején pedig elvárók, hogy a hibás lejtőzet helyre hozaték. Tehát türelem!

— **Dalárdánk** april 1-én — daczára ezen ominozus napnak — egy kedélyes tánczmu- latsággal végződött hangversenyt rendezett a „Bárány” nagytermében. Az oroszlátrész a Benka Gyula tanár ur által kitünően vezetett dalárdát illeti, mely ez alkalommal legújabb műdarabjait mutatta be a közönségnek. Szíve- sek voltak még e hangverseny közremű- ködni zongorán: Richard Irma, Kontúr Nelli és Kuczay Ilka kisasszonyok; magánének-

kel: Benka Pál és Rottmann Farkas, s vé- gre szavallatokkal: Rohoska Soma és Mihály urak, kiknek élvezetes előadásait élénk tet- szésvilágításokkal jutalmazá a szép szá- mal egybegyűlt közönség. — A hangverseny után rögtönzött tánczvigalom igazí jó kedély- llyel hajnalig tartá magát; — szóval mily- en april elsejét szívesen járunk máskor is.

Gazdászati, ipar és kereskedelem.

A békésmegyei gazdasági egyesület me- gyénk közönségéhez újjalakulásának köszö- bén a következő felhívást intézte:

A békésmegyei gazdasági egyesület 6 évré mért 2-ik pályáját f. é. május 15-én megfuttatta. —

Mit tett és mennyit használt fenállásá- nak 12 éve óta, arról évenként megjelent terjedelmes évkönyvei és számos minden- nemű kiállításai és versenyei, valamint köz- hasznu kertgazdasága tanúságot tesznek. Legyen bár az eredmény szerény, de any- nyi dönthetlennül áll, hogy az egyesület ezen lefolyt idő alatt ernyedetlenül fárado- t kitért nemes célja elérésére: megynék mezőgazdaságának fejlesztésén, lakosai anyagi jobblétének előmozdításán.

Nem lehet senki, a ki ez ifju egyesület- től az életerőt elvitathatná, a ki meleg kebel- lel ne óhajtaná további fenmaradását és megerősödését, — — — ha csak ön- magára követ vetni nem akar!

Ki ne tudná napjainkban, hogy az anya- gi jólét forrása a nép szellemi fen- sőségének! Alapköve szabadságának! — Ki ne tudná, hogy édes hazánk, anyagi jólétének eszközeit kiválólag a mezőgaz- daságból van utalva meríteni! — Látjuk és olvassuk, hogy a nyugoti külföld be- nünket virágozó mezőgazdaságával messze túlszárnyalt. Ki ne vágyódnék elérni e ma- gasságot, hogy legyen saját virágozó gaz- dasága és lássa hónap boldognak jólét- ben, erőnek szabadságában! —

A vessző egyenként eltörök, — köte- gen megföhetlen. Az egyes katona nem sokra megy, — hadsereggé tömörülve vilá- gát hódít. — A hangya, a méh társa- ságba áll, hogy célját könnyebben elérje; — csak az ember, a mezőgazda ne tud- ná, hogy a közös nehézségek legyőzésére, a közös haladás gyorsítására legcélrave- zetőbb mód, ha társaságba áll s erejét egyesíti?! —

A békésmegyei gazdasági egyesület, meglévén győződjve a felől, hogy további fenállásának szükségét mindenki mélyen érezi és őszintén óhajítja, 1871. december 11-én tartott közgyűléséből felhívja me- gyénk minden értelmes polgárát, hogy a f. évi május 15-én új 6 évre megalakuló egyesületbe belépjen! E végre aláírási iverk s velük hason célu és erejtű levelezési lapok bocsátatnak ki alá- írás és taggyűjtés végett. Tagja lehet az egyesületnek Békésmegye és magyarhazánk minden becsületes polgára.

A tagság háromféle:

1. Alapító tag, legalább 100 frt tö- kével, melyet vagy egyszer mindenkorra lefizet, vagy annak 5-ös kamatját év ele- jén beküldi;

2. Rendes tag, évenkénti 5 frt befize- tésnek 6 évre való kötelezésével;

3. Rendes tag, évenkénti 2 frt befize- tessel, szintén 6 évig.

Mind a három rendű tagok egyenlő jo- gokkal bírnak s együtt képezik a me- gyei egyesületet. Azonkívül egy-egy köz- ségben lakó tagok, önválasztotta elnökkel, községi gazdasági kört képeznek, mely- nek a központi igazgató választmány fe- lét, a reá eső árnyban, megválasztani, gyűlésezní és kiállításokat tartani joga van s ez utóbbiakban a központ által anyagilag és erkölcsileg gyámolittatik.

Az egyesület, a t. urat, hazafias buzgal- mára számítván, tisztelettel felhívja, hogy a felhívásához mellékelt levelezési lapon, mint az aláírási gyűjtésére és beküldésére legelőszérűbbnek talált alkalmon, saját magát aláírva az egyesületbe belépni és minél több, magát sajátkezeleg beiran- dító tagot gyűjteni, s eként az egyesület újjalakítását és gyarapodását elősegíteni szíveskedjék.

Az aláírt levelezési lap, a gyűjtés be- fejezte után, legkésőbb f. é. május 1-ig, egyszerűen postára teendő.

Kelt B.-Csabán martius 1-én 1872.

Egyleti közgyűlés megbízásából:

Báró Wenckheim László
egyleti elnök.
Thaisz Gyula
egyleti alelnök.
Mokry Sámuel
egyleti titkár.

— **A „Hon”** figyelemzetei olvasóit, hogy april 1-én túl olyan váltók, mely- kekre a bélyeg ragasztva van, nem fogadtatnak el; szükséges nyomtatott bélyegű váltókat használni, minek el- mulasztása sok zavart és váltóvonalást fog okozni.

— **Magyar farmtársulat** című, önsé- gely alapján nyugvó társulat alakítását vet- ték czélba Barabás János, Fromm Antal, Kodolányi Antal, Kohányi János, Potocki Dezső, Rudnyánszki Béla és Ulrich Vilmos. A ki- bocsátott felhívás szerint a társulat célja len- ne 100—1500 hold terjedelmű bérleteket köz- vetíteni, és a bérjárdék nem fizethetőségéből eredő hátrányok ellen mind a bérbeadókat, mind a bérletet biztosítani. A társulat alap- tókéjé 10,000 db. 100 frtos alapítványra osztott, egy millió forint képezné. Az aláírási iverk jun. 1-éig Kodolányi Antalnak czimezve, Kolozsvárra küldendők.

— **A kecskeméti iparműkiállítás** ren- dezősége kibocsátotta felhívását és az előraj- zot. E szerint a kiállítás augusztus 31-ikén nyílik meg és szeptember 8-ikáig tart. Helyi- sége a református főiskola és tére. A kiállít- ás tárgyai: minden a kézmű- és gyáripar körébe tartozó művek, gyártmányok, tárgyak és eszközök, művészeti tárgyak, ipar és gaz- daságot tárgyazó munkák, rajzok, épületter- vek stb., ipartermékek (liszt, len, kender, szesz stb.), föld- és ásványtermékek, kerté- szeti és borászati eszközök, gazlászsonyi ké- szítmények, divatczikkék és női munkák stb. Jutalmakra 278 darab arany van kitűzve, de lesznek érem és oklevélből álló kitünté- tések is, továbbá magán-díjakra eddig 59 dar- rab arany és 6 ezüst huszas gyűlt be. A ki- állítandó tárgyak július 20-éig jelentendők be az „iparműkiállítás rendező bizottságnál”, beküldendők pedig ugyanezen czím alatt a kiállítás helyiségére augusztus 8—20-ig. Az elfoglalt térét nem kell fizetni. A kiállítás tartama alatt egy napközöny is fog megje- lenni 1 frt. előfizetési díj mellett. A rendező bizottság elnöke Katona Zsigmond, jegyzője ifj. Nagy Lajos. Kivánatra szívesen szolgál a bizottság programokkal.

Hetivásári tudósítás.

Gyula april 5. 1872. A hosszabb idő óta tartó jobb idők hetivásárunkat is népesebbé teszi. Gabonapemiekben a behozatal kevés, mi kétségtelen jele annak, hogy gazdáink készlete fogyta felé közeledik. Tiszvácska bu- zát 11 frton, kenyérnek való jobb búzát 10. 10 frt 50 kron házaknál vásárolnak egyesek saját szükségletükre és a kenyérsütőgőz asz- szonyok. — Árpa 5.30 kr., tengeri 7.50 kr. — 8 frtig köblöknént. A szénának kocsija 10 frt, szénnek kocsija 10—11 frt, zsákja 70 kr. tízi-tölgyfa öle 12 frt, egy borona 4 frt, párja az egy éves sertésnek 22 frt, sütni való malacz 3 frt. — A piacon levő összes szé- kérszám mintegy 200-ra rugthatott.

Beküldetett. Szt.-Andrásról a követke- ző sorok felvételére kértünk fel:

Felhívás a népnevelés barátaihoz!

Mindazoknak, kik a néppel közvetlen érint- kezésben állanak erkölcsi, s honfűti köte- lességök, hogy a sötét századokból fenma- radt babonáságot, mely népünk alsó rétegé- ben oly nagy mértékben van elterjedve, ki- irtani igyekezzenek.

Nem lehet tagadnunk, hogy a babonáság a 19. század második felében is megvan, és számtalan esetben arczpírulással kell tapasztal- nunk ama ferde gondolkozás módokát, mely- kek mély gyökeret vertek a nép nagy tö- megének lelkében. — Ugyanazért, minden a nép felvilágosítását szíven hordozó honpol- gárnak erkölcsi kötelessége, hogy töle kitel- hető eszközök által igyekezzék odahatni, hogy eme felszeg gondolkozásmódok mennél na- gyobb mérvben kiirtassanak.

Ily czélból adtam én ki nem rég; „Pár- beszéd a nép közt levő babonáságok kiirtására” című dolgozatomat, melynek megírásánál szem előtt tartottam, hogy nép-

hez levén irva, népszerű nyelven adassék elő; remélvén, hogy ez által a népmívelődés ügyének hasznos szolgálatot teendek.

Ugyanazért tisztelettel hívom fel népta- nító társaimat s más nemes keblű fiatalokat, hogy említett dolgozatomat pártolni s a nép közt terjesztetni szíveskedjenek. E kis mű igen czélszerű szorgalmas gyermekek ju- talmazására s azért figyelmébe ajánlom az egyházi előjáráságnak, s a szorgalmas gyer- mekeket jutalmazni szerető polgároknak.

Ára egy példánynak 10 kr.
Nagyobb megrendelésnél 8 példányra 1 tisz- telet példánnyal kedveskedem.

Teljes számú példányokkal szintén szol- gálhatok: „Népszerű költemények” czi- mű dolgozatomból is. — Egy példány ára 80 kr.

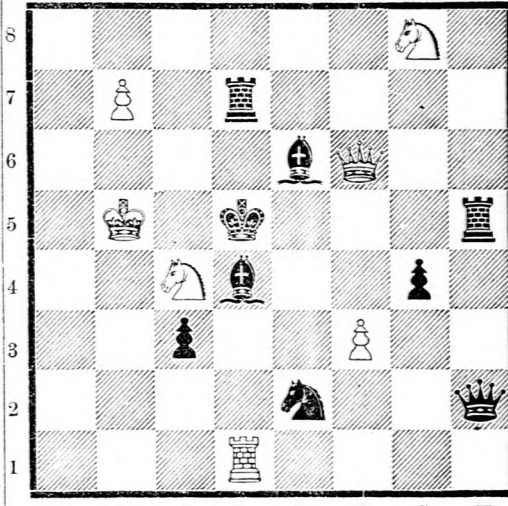
A megrendelés utánvét mellett legcélsze- rűbben eszközölhető.

Zih Károly.
békés-szent-andrási tanító.

Ismerve a t. szerzőnek e munkácskáját, készségesen ajánljuk olvasni szerető közön- ségünk figyelmébe. Kisérve azon óhajátunk- tól, vajha ily dolgozatok minél számosabban megjelenjen népünk fejből vernék ki a pony- vairodalom büvös-bájos csömörét.

Sakkjáték. *)

1-ső számú feladvány.
— Díjfeladvány. —
Márki Istvántól (Gyulán.)

Világos lép és második húzásra matot mond. **)

1-ső számú játszma. Skót esel.

Világos:	Sötét:	Világos:	Sötét:
Záry. Cserecsenyés.	Záry. Cserecsenyés.	Záry. Cserecsenyés.	Záry. Cserecsenyés.
1. e2—e4	c7—e5	10. H3—g5	d4—d3!
2. Hg1—f3	Hb8—c6	11. Vc2—h5	Vd8—d5
3. d2—d4	e5—d4!	12. Vh5—h7	Vd5—e5 †
4. Ff1—c4	Ff8—e5	13. Fc1—e3	Fe5—e3: †)
5. c2—c3!	Hg8—f6!	14. Vh7—g8 †	Ke8—d7
6. e4—e5	d7—d5	15. Vg8—a8:	Fe3—d2 ††
7. c5—f6:?)	d5—c4:	16. Kd1—d2:	Ve5—e2 †
8. Vd1—e2 †)	Fc8—e6	17. Kd2—c1	Ve2—c2 †
9. f6—g7:	Bh8—g8	(Pest, 1862. april 27.)	

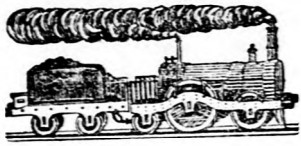
1) E három pár kezdőlépéstől nyerte a megnyitás el- nevezését. 2) Fc4—b5 jobbnak tartatik. 3) E vezérlépés az egész következő, elsánczolás előtt indított rohammal együtt korai s így nem jó. 4) Igen helyes szemlítés. Sötét feláldozza mindkét bástyáját, hogy ellenállhatlan rohamot nyerjen.

*) Ezen állandó rovat alatt érdekes feladványokat és játszmatokat fogunk közölni. Azonkívül minden, a hazai és külföldi sakkvilágban előforduló érde- kes mozzanatot megemlítnék. Sakkrovatunk ér- deket emelni fogja azon körülmény, hogy annak vezetője több, még eddig sehol nem közölt s honi jeles játékosok között váltott játszma birto- kaban lévén, azok szebbjeit itt fogja nyilvános- ságra hozni. A tábla és bábok jelezése ugyan- azon módon történik, mint ezt a magyarhoni gyakorlat általános elfogadta. T. i. a sakkta- bla mind a 64 kockája külön-külön egy-egy be- tő- és számmal jelöltetik. A vizirányos vonalak számokkal (1-től 8-ig), a függőleges betűkkel (A, B, C, D, E, F, G, H.) A tábla alsó részén (az első és második sorban) a világos (fehér), a felső részén (a 7-ik és 8-ik sorban) a sötét (fe- kete) tábor bábjai foglalnak helyet. Ezen szabá- lyok szerint a fenti ábrán a vil. király b5., a sötét király d5., a vil. vezér f6., a söt. vezér h2. sat. kockákon állanak. A lépések pedig ugy je- leztetnek, hogy a moduló láb neve p. o. K = király) után kitétik azon kocka neve, a mely- ről s azé, a melyre lép. (Lásd az itt közölt játszmát.)

A szokott rövidítések magyarázata:
K = király; V = vezér (királyné); B = bástya; F = futár; H = huszár (lovag); gy = gyalog (paraszt); 0—0 = elsánczolás (rochi- rozás) a rövid; 0—0—0 = elsánczolás a hos- szusávnyra; : ütés; † sakk; †† kettős sakk; †† ütés sakk-kal; † sakkmat; †! szép (vagy a legjobb); ? a gyenge (vagy nem a legjobb) hu- zások után tétetik.

**) Minden feladvány megfjtését megjelenésétől szá- mitott 4 hét múlva fogjuk — a megfjtők ne- veivel együtt — közölni. Időnkint pedig díjfel- adványokat is fogunk hozni, melyeknek megfjtői között nyereménytárgyak lesznek kisorsolándók. (Megjegyezvén, hogy nyereménytárgyak csupán oly megfjtőket illetnek, kik a „Békés”-nek leg- alább is felévi folyamára előfjtettek.)

Díjfeladványul kitűzük mindjárt ez első feladványt, melynek megfjtői közötti Márki I.: „A sakkjáték tankönyve” című munkájának egy csinos kötésű példányra fog kioszoltatni s a nye- rő részére bementesen megköldetni. Beküldési határidő: f. évi május 1-seje.

Vasuti menetrend.

Nagyvárad — Eszék.

Nagyvárad indul 5 ó. 5 p. d. u., 7 ó. 55 p. reggel.
 Szalonta indul 6 ó. 23 p. este, 10 ó. 18 p. d. e.
 Sarkad indul 7 ó. 4 p. este, 11 ó. 27 p. d. e.
 Gyula indul 7 ó. 34 p. este, 12 ó. 38 p. d. u.
 Csaba érkezik 8 ó. 1 p. este, 1 ó. 13 p. d. u., ind.
 8 ó. 41 p. este, 4 ó. 10 p. reggel.
 Orosháza indul 9 ó. 45 p. este, 6 ó. 25 p. reggel.
 H.-M.-Vásárhely indul 10 ó. 44 p. éjjel, 8 ó. 16 p. reg.
 Szeged érkezik 11 ó. 29 p. éjjel, 9 ó. 16 p. d. e. ind.
 3 ó. 24 p. reggel, 2 ó. 10 p. d. u.

Szabadka indul 5 ó. 1 p. reggel, 4 ó. 36 p. d. u.
 Zombor indul 7 ó. 14 p. reggel, 7 ó. 29 p. este.
 Gombos-Bogojeva érkezik 8 ó. 24 p. reggel, 8 ó. 46
 p. este.
 Eszék erk. 10 ó. 46 p. d. u., 11 ó. 14 p. éjjel.

Eszék — Nagyvárad.

Eszék indul 4 ó. d. u., 3 ó. reggel.
 Gombos-Bogojeva indulás 6 ó. 19 p. este, 5 ó. 30
 p. reggel.
 Zombor indul 7 ó. 39 p. este, 7 ó. 4 p. reg.
 Szabadka 9 ó. 54 p. este, 10 ó. 16 p. d. e.
 Szeged érkezik 11 ó. 19 p. éjjel, 12 ó. dél, indul 3
 ó. 34 p. reggel, 5 ó. 15 p. d. u.
 H.-M.-Vásárhely indul 4 ó. 34 p. reg., 6 ó. 53 p. est.
 Orosháza 5 ó. 46 p. reg., 8 ó. 43 p. este.
 Csaba érkezik 7 ó. reg., 10 ó. 17 p. éjjel, indul 7
 ó. 40 p. reggel, 2 ó. 45 p. d. u.
 Gyula indul 8 ó. 20 p. reg., 3 ó. 45 p. d. u.
 Sarkad indul 8 ó. 52 p. reg., 4 ó. 56 p. d. u.
 Szalonta indul 9 ó. 39 p. d. e., 6 ó. 13 p. este.
 Nagyvárad érkezik 11 ó. d. e., 8 ó. este.

Pest — Arad — Temesvár.

Pest indul 7 ó. 30 p. reggel, 6 ó. 5 p. este.
 Czegléd indul 10 ó. 18 p. reggel, 9 ó. 5 p. este.
 Szolnok indul 11 ó. 7 p. d. e., 10 ó. 37 p. éjjel.
 Csaba indul 2 ó. 1 p. d. u., 3 ó. 30 p. reggel.
 Arad érkezik 3 ó. 42 p. d. u., 6 ó. 4 p. reggel, in-
 dul 4 ó. 5 p. d. u., 6 ó. 24 p. reg.
 Temesvár érkezik 7 ó. 27 p. este, 8 ó. 59 p. reg.

Temesvár — Arad — Pest.

Temesvár indul 8 ó. reggel, 5 ó. 30 p. d. u.
 Arad érkezik 11 ó. 52 p. d. e., 8 ó. 40 p. este.
 indul 12 ó. 25 p. d. u., 9 ó. 4 p. este.
 Csaba indul 2 ó. 10 p. d. u., 11 ó. 41 p. éjjel.
 Szolnok indul 5 ó. 1 p. d. u., 4 ó. 17 p. reggel.
 Czegléd érkezik 5 ó. 47 p. este, 5 ó. 36 p. reggel.
 Pest érkezik 8 ó. 37 p. este, 8 ó. 43 p. reggel.

Szerkesztői posta.

A „Hon“, „Reform“, „Magyar ujság“,
 „Testvér“, „Magyar politika“ és „Alföld“
 kiadóhivatalainak a három havi előfizetési
 összeg többletét cserepéldányaikért a helybeli
 postán utalványoztam.

— A megyénkben létező takarékpénz-
 táruk és népbankok t. cz. igazgatóit és
 könyvvezetőit tisztelettel felkérem, havi zár-
 lataik kimutatását mindenkor beküldeni, —
 és azok e lapok hasábjain készséggel közöl-
 ve leendnek.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

Dobay János.

HIRDETÉSEK.

1) **BAUER LIPÓT** 1-3
LÁBBELI- és KALAP-RAKTÁRÁBAN
 a főútszán, saját házában Gyulán,
 ajánlja a nagyérdemű közönségnek legnagyobb választékban szil-
 lárdán és diszesen készített

hölgy- és férfi-lábbeliket,
 úgy saját, mint gyári készítményben.
 Továbbá
KALAPOKAT
 ÉS
HÁZISIPKÁKAT
 kivánt alakban és divat szerint.

NAGY RAKTÁRT TART

különféle nagyságu **VARRÓ-** és szerkezetű **GÉPEKBŐL**
 részletfizetéssel mérsékelt gyári áron.

Oktatás díj nélkül.

2) **WEINMANN MIKSA** 1-3
 divatkereskedése Gyulán
 főútcza, Prág ház.
 a tavaszi idény bekövetkeztével ajánlja a legfi-
 nomabb és legújabb divatú
ruhakelméket és szöveteket
 úgyszinte: posztó, vászon és minden e szakba
 tartozó cikkeket
 a legjutányosabb gyári áron.

3) **SILBERSTEIN JÓZSEF**
 fűszer, anyag és festék kereskedése Gyulán
 főútcza Prág-ház sarkán,
 a fentebb jelzett legjobb minőségű cikkeken kívül
 különösen ajánlja 1-*

só- és liszt-raktárát
 a legjobb minőségben mérsékelt árak mellett nagyban
 és kicsinyben.

Alulirt Gömörmegye Rozsnyóbá-
 nya város lakosa, ki 30 év óta vá-
 szon fehéritéssel foglalkozom, mint Bé-
 kés-, Csongrád- és a Nagy-Kún-
 ság több helyein ismeretes, felkérem
 a tisztelt közönséget, sziveskedjenek
fehéritendő vásznaikat
 a mező-túri szt.-györgyi vásárra tulaj-
 don boltomba, a vásártéren a cédu-
 laház közelében, behozni. A tulajdo-
 nosok fehéritett vásznaikat ugyanczen
 boltban f. évi augusztusi vásár alkalmá-
 vával ki fogják válthatni. 4)

Vinczéné, Szerecsen Teréz.

WINKLE GÁBOR
 könyvárus üzletében Gyulán
 a belvárosi köhid sarkán

készít könyvkötő és díszmunkákat,
 tart nagy raktárt
 ima-, díszkönyvek-, albumokban,
 papir, író- és rajzeszközökben 1-3
 jutányos áron.

Dobay János
 könyvnyomdájában
 GYULÁN
 két kellőleg képzett és mun-
 kára nevelt

tanonc
 felvétetik.

6) **GROSZ és STEINER** 1-3
 (aradi út, özv Králmné házában)
 első és legnagyobb fa-raktárában
 mindennemű

gőzfűrészelt épület- és tűzifa
 a legjutányosabb áron kapható.

7) **WALLFISCH MÓR** 1-3
 Gyulán, vásártéren, Beliczey úr házában
 ajánl a t. cz. közönségnek
 pesti és aradi mőmalmi lisztet,
 úgyszinte kitünő finom

kávét és czukrot.